

Son 20 ildə dünya miqyasında Azərbaycan qədər sürətə inkişaf edən ikinci ölkə yoxdur

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müraciəti

- Şuşa Zəfərimizin romzıdır, Şuşa Zəfərimizin tacıdır. Şuşa işğaldan azad olunanda bax bu meydanda qəhrəman Azərbaycan hərbçiləri mənə Şuşanın azad olunması ilə bağlı raport vermişlər. Bu binanın dağında Azərbaycan Bayraqı qaldırılmışdır və Şuşanın azad olunması bizim tarixi Zəfərimizin əsas hissəsi idi.
- On gün yaxın Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda olarken bir daha əyani şəkilde görürəm ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur dirçəlir, yollar, köprülər, tunellər, elektrik stansiyaları, su anbarları, məktəblər, xəstəxanalar, yaşayış binaları, məscidlər inşa edilir, yenidən qurulur və ya təmir olunur, elektrik xətləri çəkilir. Bütün bu quruculuq işlərinin tomlində Azərbaycan xalqının maraqları dayanır.
- Ulu Önder Heydər Əliyevin on böyük arzusu Şuşanı, Qarabağı və Zəngəzuru azad görmək idi. Biz onun və bütün Azərbaycan xalqının, bütün dünya azərbayanlılarının arzusunu cın etdik.
- Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin simasında güclü Lideri seçərək öz taleyini ona etibar etdi və yarılmadı. Azərbaycan xalqı müdrik xalqdır, dəfələrlə on çətin anlarda, on çətin dövrlərdə yegana düzgün müdrik qarar qəbul etmişdir.
- Ulu Önderin Azərbaycan xalqı qarşısında xidmətləri misilsizdir və biz - onun davamçıları onun yolu ilə gedirik. 2003-cü ilde prezident seçkiləri orofosində xalqa müraciət edərək demədim ki, eger mən etimad göstərirsə, mən Heydər Əliyev siyasetinə sadiq qalacağam. Azərbaycan xalqı mənə inandı və mən de sözümüzə durmusam və duracağam.
- 2003-cü ildən bu günə qədər 20 il keçib. Bu 20 il sürətli inkişaf və tərəqqi illəri olmuşdur. Uzun illər bundan sonra da Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf edəcək. Bizim uzunmüddətli strategiyamız çox aydındır və daxili resurslara hesablanıb. Azərbaycan Ulu Öndərin yolu ilə gedərək öz dövlət müstəqilliyini daha da möhkəmənləndirdi.
- Bu gün durdugum Şuşa şəhərinin mərkəzində bunu bir daha demek istiyorum ki, Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların qanı, canı bahasına biz bu gün burada dayanmışıq. Bu, böyük sorvotdır.
- Son 20 ildə dünya miqyasında Azərbaycan qədər sürətli inkişaf edən ikinci ölkə yoxdur. İqtisadiyyatımız 3 dəfədən çox artmışdır. Bizim valyuta ehtiyatlarımız 65 milyard dollara çatıb, xarici borcumuz 6 milyard dollardan bir qədər çoxdur. Yəni bizim valyuta ehtiyatlarımız xarici borcu toxumın 10 dəfə üstələyir. Xarici borc isə ümumi daxili məhsulumuzun ənənəvi 9-10 fəzilət edir.
- İkinci Qarabağ müharibəsi Azərbaycan xalqının əyilməz ruhunun təntənəsi idi. Biz ele bir gənc nəsil yetişdirdik ki, onlar həm yüksək mənəvi, həm də yüksək fiziki keyfiyyətlər göstərərək, uzun illər orzında işğal altında olan torpaqları azad etdilər və Şuşa kimi alırmaz qalan faktiki olaraq yüksəl silahlarla, olyanın azad etdilər. Nə idi bizi qabağa aparan? Ləyaqət və ruh!
- Bu gün Ulu Öndərin ezziz xatirəsinə hörmət edərək biz bax bu Zəfəra, bu Qələbəyə hər zaman layiq olmalıyıq, hər birimiz, hər bir yerdə. Bu Zəfər eyni zamanda hər birimizin üzərinə oləvə məsuliyyət qoyur. Biz bu Zəfərə layiq olmalıyıq.
- Nəcə ki, Ulu Öndərin vəsiyyətini yerinə yetirərək öz doğma torpaqlarımızı azad etdik, orası bütövlüyümüzü bərpə etdik, aprel 23-də Azərbaycan-Ermənistən sərhədində sərhəd-buraxılış məntəqəsini qurdug, orada Azərbaycan Bayraqını qaldırdıq, orası bütövlüyümüzü tam bərpə etdik, eləcə de mülki missiyamızı - bu gözel diyarın bərpası missiyasını da şərəflə yerinə yetirəcəyik.

İLHAM ƏLİYEV:

"Bu meydandan Şuşanın azadlığı ilə bağlı hərbi raport veriləndən sonra, bu binanın üstünə Bayraqımız qaldırıldından sonra atamın məzarını ziyarət etdim və ürəyimdə dedim ki,

"Tapşırıq yerinə yetirildi. Məruzə edir Ali Baş Komandan İlham Əliyev!"

Son 20 ildə dünya məqyasında Azərbaycan qədər sürətlə inkişaf edən ikinci ölkə yoxdur

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müraciəti

- Əziz bacılar və qardaşlar,

Bu gün Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyini qeyd edir. Bildiyin kimi, 2023-cü il menim sərençamımla "Heydər Əliyev İli" elan olunmuşdur. İlkən evvəlindən bu günə qədər və ilin sonuna qədər həm ölkəmizdə, həm müxtəlif ölkələrdə bir çox tədbirlər keçirilmişdir və keçiriləcəkdir. Azərbaycan öz böyük oğlunu xatirəsinə böyük hörmətli yanaşır.

Mən bu təbrik müraciətimi Baku'dan da edə bilirdim. Amma hesab etdim ki, mən bu gün burada olmağımı, Şuşada olmalıyam, bu binañın önünde olmamışam. Şuşa Zəfərimizin romzıdır, Şuşa Zəfərimizin tacıdır. Şuşa işğaldan azad olundan da, bax bu meydanda qohroman Azərbaycan hərbçiləri mənə Şuşanın azad olunması ilə bağlı raport vermişlər. Bu binanın damında Azərbaycan bayraqı qaldırılmışdır və Şuşanın azad olunması bizim tarixi Zəfərimizin əsas hissisi idi. Bildiyin kimi, ondan bir gün sonra Ermenistan kapitulyasiya aktına imza atmışdır.

İl başlayandan Ulu Öndərin həyatı, fəaliyyəti ilə bağlı bir çox tədbirlər keçirilir, müzakirələr aparılır. Eyni zamanda hesab edirik ki, biz bu yubiley tədbirlərindən gələcəyə baxışı daha da dəqiqləşdirmək üçün istifadə etməliyik. Mən mayın 2-dən bu günə qədər Qarabağ və Şərqi Zəngozurdayam, bir çox tədbirlər keçirilmişdir, 10 kəndin təməli qoymulmuşdur, bir çox açılışlar heyata keçirilmişdir. On günə yaxın Qarabağ və Şərqi Zəngozurda olarkən bir daha əyani şəkildə görürəm ki, Qarabağ və Şərqi Zəngozur direçlər, yollar, köprülər, tunellər, elektrik stansiyaları, su anbarları, məktəblər, xəstəxanalar, yaşayış binaları, məscidlər inşa edilir, yenidən qurulur və ya tamir olunur, elektrik xətləri cəkilir. Bütün bu quruculuq işlərinin təməlində Azərbaycan xalqının maraqları dayanır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin on böyük arzusunu Şuşan, Qarabağ və Zəngozuru azad görmək idi. Biz onun və bütün Azərbaycan xalqının, bütün dünya azərbaycanlılarının arzusunu çiç etdik.

Heydər Əliyev bütönlükdə öz doğma xalqına sədəqətə xidmət etmişdir. Sovet Azərbaycanı dövründə - 1969-82-ci illərdə Azərbaycanın geri qələmətini təməlindən qabaqcıl yerdən gətirib çıxmışdır. Müstəqil Azərbaycanın sonaya və iqtisadi potensialı məhz o illərdə formalanmışdır. Məhz o illərdə yetişmiş kadrlar müstəqil Azərbaycanda və bütün do fealiyyət göstərəcək biziñ ümumi inkişafımızı təmin edirlər.

Heydər Əliyev 1982-87-ci illərdə Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının Siyasi Bürosunun üzvü və Sovet Hükəmati sadrının birinci müvəvvarını kimi daim Azərbaycana öz diqqətini, qayğısını göstərirdi. Məhz bu qayğı və diqqət noticisində Azərbaycan o illərdə də uğurla inkişaf edirdi. Azərbaycan xalqının faciələri Heydər Əliyevin siyasi həkimiyətdən getməsindən sonra başlamışdır. 1987-ci ildə istəfa verəməsindən iki həftə keçməsi erməni millətləri və onların sovet iqtidarından olan hüməyədarları ovaxtıcı Dağılıq Qarabağ Muxtar Sosialist İttifaqının Azərbaycanın tərkibindən çıxarıb Ermənistannın tərkibinə verilməsi ilə bağlı məsələ qaldırılmışdır.

Bu tarixi çıxışdan sonra, - çünki Sovet İttifaqının dağılmamasına hələ iki il yaxın bir vaxt var idi, heç kimin ağlma glebi bilmədi ki, Sovet İttifaqı iki ildən sonra dağılaçaq, yəni bu boyanın böyük cəsarət tələb edirdi, əsl vətənpərvərlik tələb edirdi, - többi ki, bu boyanatdan sonra Sovet İttifaqının repressiv maşını

Heydər Əliyev qarşı geniş hücumu keçmişdir və onun Moskvada qalması artıq mümkün deyildi. Bir neçə aydan sonra - 1990-ci ilin iyul ayında o, Moskvadan Bakıya gəlmiş, ancaq ovaxtıcı Azərbaycan rohberliyi onu da ona çox görmüşdür. Onun faktoru, güclü lider olması görünürlər ki, onları yaman narahat edirdi və faktiki olaraq, ona edilən tozluqlar noticisinde o, doğuldugu şəhər - Naxçıvana getmiş və orada yaşamağa başlamışdır.

Naxçıvanın da ağır günləri davam edirdi, Naxçıvan tam blokada da idi. Naxçıvanın, ümumiyyətə, gələcəkədə yaşaması ilə bağlı çox böyük tohľükələr var idi. Ermənilər necə ki, Qarabağı olsalar da keçirmeyi planlaşdırırlarsa, eləcə Naxçıvanı da olsalar keçirmeyi planlaşdırırlarsa. Naxçıvan işgal etmək onların planlarının tərkib hissisi idi. Heydər Əliyev Naxçıvanı qorudu, işğaldan qorudu. Ermoni düşmənlər yeri - o, gəlin yaxşı xələtlərə, hem faciəvi gün id, eyni zamanda qürurverici bir gün id. Moskvada yaşayan azərbaycanlılar Daimi Nümayəndəliyin üstüne toplaşmışdır. Heydər Əliyev Baxmayaraq ki, o, bütün vəzifələrdən çıxarılmışdır, ona qarşı Azərbaycanda ovaxtıcı rohberlik tərəfindən çirkin kampaniya aparılmışdır, sovet mətbuatında da çirkin kampaniya aparılmışdır, ancaq Azərbaycan xalqının qolbində o, daim böyük lider kimi yaşayırı.

Bu tarixi çıxışdan sonra, - çünki Sovet İttifaqının dağılmamasına hələ iki il yaxın bir vaxt var idi, heç kimin ağlma glebi bilmədi ki, Sovet İttifaqı iki ildən sonra dağılaçaq, yəni bu boyanın böyük cəsarət tələb edirdi, əsl vətənpərvərlik tələb edirdi. Sanki istayırdılar ki, Naxçıvan da işğal etmək olurdu, özü də olsa, blokada şəraitində olsa, şəhərə, əyləndi, səmmədi, ayaqda qaldı.

Heydər Əliyevin gələcək fəaliyyətin üçün Naxçıvanın dövrünün böyük həməyiyəti var. Xalq məhz onu özüne rohbor seçdi, bu, demokratianın əsl təntənəsi idi. Azərbaycan həkimiyəti - hem kommunist, hem dırnaqarası demokrat həkimiyəti, heç vətənpərvərlik tərəfindən çirkin kampaniya aparılmışdır, sovet mətbuatında da çirkin kampaniya aparılmışdır, ancaq Azərbaycan xalqının qolbində o, daim böyük lider kimi yaşayırı.

Bu tarixi çıxışdan sonra, - çünki Sovet İttifaqının dağılmamasına hələ iki il yaxın bir vaxt var idi, heç kimin ağlma glebi bilmədi ki, Sovet İttifaqı iki ildən sonra dağılaçaq, yəni bu boyanın böyük cəsarət tələb edirdi, əsl vətənpərvərlik tələb edirdi. Sanki istayırdılar ki, Naxçıvan da işğal etmək olurdu, özü də olsa, blokada şəraitində olsa, şəhərə, əyləndi, səmmədi, ayaqda qaldı.

demək istəyirəm, məhz Heydər Əliyevin qətiyyəti, fəaliyyəti nəticəsində Naxçıvan torpaqları erməni işgələrə qəzəb qalmadı.

Müstəqilliye gedən yol da məhz Naxçıvan'dan başlamışdır. Məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçşerqli bayraqı Naxçıvan Ali Məclisinin sessiyasında dövlət bayraqı kimi tösis edilmişdir. Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikasının adından "Sovet Sosialist" sözləri çıxarılmışdır, Sovet İttifaqının və sonra artıq Rusiyanın hərbi birləşməsi olan motoatıcı diviziyası Naxçıvan'dan çıxarılmışdır. Heydər Əliyev uzun illər ərzində xidmet etdiyi Sovet İttifaqı Komunist Partiyasının sıralarından çıxmışdır və faktiki olaraq müstəqilliye gedən yol Naxçıvan'dan başlamışdır.

Eyni zamanda Azərbaycanın müasir siyasi sistemi də məhz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. 1992-ci ilin noyabrda Naxçıvanın Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması və Heydər Əliyevin partiyaya dərseçiliyi faktiki olaraq Azərbaycanda müasir siyasi sistemə yaranmasına səbəb olmuşdur. Çünki Yeni Azərbaycan Partiyası müxaliəfat partiyası kimi yaranmışdır, ovaxtıcı antidemokratik senzura qaydaları leğə edildi. Azərbaycan döyünlərə qədər qalmaq üçün hətta votəndən qərəb qalmaq satıldı. Görün, bu insanlar öz xalqına dərəcədə nifçətə yaşıyışlar ki, bu ağır günlərdə öz ciblərini doldurmaq üçün bu çirkin emallarla dəl atmışlar. Həkimiyətə qalmaq üçün hətta votəndən qərəb qalmaq üçün hətta votəndən qərəb qalmaq satıldı. Naxçıvan işsiz qalmaq qazanılmışdır.

Eyni zamanda Naxçıvanın dövrünün böyük həməyiyəti var. Xalq məhz onu özüne rohbor seçdi, bu, demokratianın əsl təntənəsi idi. Azərbaycan həkimiyəti - hem kommunist, hem dırnaqarası demokrat həkimiyəti, heç vətənpərvərlik tərəfindən çirkin kampaniya aparılmışdır, sovet mətbuatında da çirkin kampaniya aparılmışdır, ancaq Azərbaycan xalqının qolbində o, daim böyük lider kimi yaşayırı.

Bu tarixi çıxışdan sonra, - çünki Sovet İttifaqının dağılmamasına hələ iki il yaxın bir vaxt var idi, heç kimin ağlma glebi bilmədi ki, Sovet İttifaqı iki ildən sonra dağılaçaq, yəni bu boyanın böyük cəsarət tələb edirdi, əsl vətənpərvərlik tələb edirdi. Sanki istayırdılar ki, Naxçıvan da işğal etmək olurdu, özü də olsa, blokada şəraitində olsa, şəhərə, əyləndi, səmmədi, ayaqda qaldı.

Azərbaycanın isə Qarabağ kimi problemi, əfsuslar olsun ki, öz həllini tapmırı. Həkimiyətdə olanlar ancaq şəxsi monafevi düşünürdülər, talançılıq, soyğunçuluq, özbaşılıq, anarxiya, xaos, torpaqlar əldən gedirdi, ovaxtıcı AXC-Müsəvət həkimiyəti isə Ermənistana yanaçatı satıldı. Görün, bu insanlar öz xalqına dərəcədə nifçətə yaşıyışlar ki, bu ağır günlərdə öz ciblərini doldurmaq üçün bu çirkin emallarla dəl atmışlar. Həkimiyətə qalmaq üçün hətta votəndən qərəb qalmaq satıldı. Naxçıvan işsiz qalmaq qazanılmışdır.

Azərbaycanın isə Qarabağ kimi problemi, əfsuslar olsun ki, öz həllini tapmırı. Həkimiyətdə olanlar ancaq şəxsi monafevi düşünürdülər, talançılıq, soyğunçuluq, özbaşılıq, anarxiya, xaos, torpaqlar əldən gedirdi, ovaxtıcı AXC-Müsəvət həkimiyəti isə Ermənistana yanaçatı satıldı. Görün, bu insanlar öz xalqına dərəcədə nifçətə yaşıyışlar ki, bu ağır günlərdə öz ciblərini doldurmaq üçün bu çirkin emallarla dəl atmışlar. Həkimiyətə qalmaq üçün hətta votəndən qərəb qalmaq satıldı. Naxçıvan işsiz qalmaq qazanılmışdır.

Eyni zamanda Naxçıvanın dövrünün böyük həməyiyəti var. Xalq məhz onu özüne rohbor seçdi, bu, demokratianın əsl təntənəsi idi. Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. 1992-ci ilin noyabrda Naxçıvanın Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması və Heydər Əliyevin partiyaya dərseçiliyi faktiki olaraq Azərbaycanda müasir siyasi sistemə yaranmasına səbəb olmuşdur. Çünki Yeni Azərbaycan Partiyası müxaliəfat partiyası kimi yaranmışdır, ovaxtıcı antidemokratik senzura qaydaları leğə edildi. Azərbaycan döyünlərə qədər qalmaq satıldı. Naxçıvan işsiz qalmaq qazanılmışdır.

Məhz bu ağır dövrdə ovaxtıcı həkimiyət qardaş qəmisi axıdı, votəndən məzhduları qaldırıb, məzhduları, mənəqışları, toqquşmalar baş verir, o, ölkələri geriye atrı. Ona görə her kos bunu Azərbaycanın timsalında ayəni şəkildə gördü ki, sabitlik ona qədər qalmaq satıldı. Özbaşılıq, qudluqlar, xaos, anarxiya - 1993-cü ilin Azərbaycanın baxı, budur. Yəqin ki, gənc nəsil indi bunu kitablarından təqribən bilmədi. Anma biz - dövri yaşlı insanların şəhərə qədər qalmaq üçün hətta votəndən qərəb qalmaq satıldı. Sabitlik üçün ola və yaradı. Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin simasında güclü Lideri seçərək, öz tələyini ona etibar etdi və yanılmadı. Azərbaycan xalqı müdafiə xalqıdır, dəfələrənən ona qədər qalmaq satıldı. O vaxtdan bu günə qədər qalmaq satıldı. Sabitlik üçün ola və yaradı. Azərbaycan xalqı müdafiə xalqıdır, dəfələrənən ona qədər qalmaq satıldı.

Əlbəttə ki, daxili vo xarici düşmənlər - onlar da başa düşürdülər ki, Azərbaycan artıq inkişaf yoluna qədəm qoyub. Onlar öz çirkin emallarından ol çoxmok fikrində deyildilər. "Əsrin kontrakt" imzalanandan iki həftə sonra Azərbaycanda dövlət təzəyəfliyətənən qədəm qoyub. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi bu gün bizim iqtisadiyyatımızı gücləndirir. Azərbaycan dövləti "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Ancəq mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib. Bu gün "Əsrin kontrakt"ın icrasına bir manat vesait qoymayıb. Azərbaycanın əsas hissəsi id. İndi Azərbaycan dövlətinin payına düşən mənəfət neftinin 75 faizi Azərbaycana gəlir. Bu gün xarici şirkətlərə aparılan neft-qaz omliyatları çörçivəsində mülklər milli kadr yetişib

Son 20 ildə dünya miqyasında Azərbaycan qədər sürətla inkişaf edən ikinci ölkə yoxdur

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müraciəti

Əvvəli 3-cü səh.

Azərbaycan dili çox zəngin dilidir. Dünyada 50 milyondan çox insan üçün Azərbaycan dili ana dilidir. Məhz Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə ana dilimizin qorunması istiqamətində atılan addımlar bu gün de davam etdirilir və bu, daim davam etdirilməlidir.

Heydər Əliyevin ordu quruculuğu sahəsində çox böyük xidmətləri olmuşdur. Məhz onun fəaliyyəti nəticəsində nizami ordu yaradılmışdır. Düzdür, o vaxt bizim maliyyə imkanlarımız məhdud idi, orduya lazımi qədər vəsaitin ayrılması mümkün deyildi. Çünkü ölkə qarşısında duran problemlər çox ciddi idi və bir milyondan çox insan evsiz-əşiksiz qalmışdı, ağır vəziyyətdə yaşayırırdı. Neft Fonduna yiğilan birinci vəsait yenə də Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə məhz keçmiş məcburi köçkünlərin yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına istiqamətləndirildi. Birinci qəçqin şəhərciyi məhz o vəsaitlə inşa edilmişdir. Vəsaitin qıtlığına baxmayaraq, ordu quruculuğu üçün çox ciddi addımlar atılmışdır.

Bu gün Azərbaycan Avrasiyada nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevrilib. Xatırlatmaq istəyirəm, məhz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycanda Avropa-Qafqaz-Asiya Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizino dair çox böyük və mötəbər beynəlxalq konfrans keçirilmişdi. Məhz o illərdə bu gün Orta dəhliz dediyimiz layihənin bünövrəsi qeybuldu - Avropa-Qafqaz-Asiya. Yəni, bu dəhlizin Azərbaycan ərazi-sindən keçməsi o illərdə şərtləndirildi. Halbuki bəziləri bunu istəmir-dilər. Əfsuslar olsun, bu gün də elə-ləri var ki, Azərbaycanı bu strateji layihədən kənarda qoymaq isteyirlər, amma onların arzuları gözlərin-də qalacaq.

Heydər Əliyev neft strategiyası bu gün imkan verir ki, biz inkişaf edək, imkan verir ki, biz Qarabağı, Zəngəzuru yenidən quraq. 1994-cü ildə "Əsrin kontraktı", 1996-cı ildə "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağı üzrə imzalanmış kontrakt bizim bugünkü iqtisadi qüdrətimizi şörtləndirən əsas amildir. Bu gün Azərbaycan qazı nə qədər böyük önəm daşıyır, bunu hər kəs görür. Ölkəmizin geosiyasi önəmi böyük dərəcədə artıb. Bu gün Azərbaycan qazı 6 ölkəyə nəql edilir. Əgər hər şey plan üzrə gedərsə, bir il ərzində bu ölkələrin sayı 10-a çatacaq, ondan sonra daha da geniş coğrafiyanı

Bütün bu işlerin təməli o illərdə qoyulub. Mən bütün bu layihələrin iştirakçısı kimi bunu çox yaxşı bili-rəm. O vaxt Azərbaycanın neft-qaz potensialı ilə bağlı bir çox uydur-malar, bir çox şayılər gəzirdi, hələ bu gün də var. Amma həyat onu göstərir ki, biz nə demmişikə, hər bir sözümüz həyatda öz əksini tapıb.

Yəni Ulu Öndərin Azərbaycan xalqı qarşısında xidmətləri misilsizdir və biz - onun davamçıları onun yolu ilə gedirik. 2003-cü ildə prezident seçkiləri ərefəsində xalqa müraciət edərək demişdim ki, əgər mənə etimad göstərilərsə, mən Heydər Əliyev siyasətinə sadıq qalağam. Azərbaycan xalqı mənə inandı və mən də sözümdə durmuşam və duracağam. 2003-cü ildən bu günə qədər 20 il keçib. Bu 20 il süretili inkişaf və tərəqqi illəri olmuşdur. Uzun illər bundan sonra da Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf edəcək. Bizim uzunmüddətli strategiyamız çox aydınlaşdır və daxili resurslara hesablanıb. Azərbaycan Ulu Öndərin yolu ilə gedərək öz dövlət müstəqilliyini daha da möh-

kəmləndirib. Bu gün, sözün əsl mənasında, müstəqil xarici və daxili siyaset apara bilən ölkələrin sayı dünyada çox məhduddur. Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, heç bir kənar qüvvə bizim iradəmizə təsir edə bilməz. Çünkü güclü iradəmiz var, güclü ordumuz var və eyni zamanda güclü imkanlarımız var. Maliyyə resurslarımız, maddi vəziyyətimiz imkan verir ki, biz ancaq öz daxili resurslarımız hesabına yaşayaq və yaşayırıq, daxili resurslar hesabına Qarabağı yenidən qururuq, Zəngəzuru yenidən qururuq.

Müstəqillik ən böyük nemətdir, ən böyük sərvətdir. Bu gün biz bütün azərbaycanlılar qürur hissi ilə qeyd edirik ki, biz, sözün əsl mənasında, müstəqil ölkə kimi yaşayıraq. Azərbaycanda təhlükəsizlik təmin edilir, Azərbaycanda əmin-amanlıq hökm sürür. İndi bir daha demək istəyirəm ki, dünyanın hər bir yerində müharibələr, toqquşmalar, qarşıdurmalar hökm sürür, hər gün biz bunu görürük. Azərbaycan sabitlik adasıdır, təhlükəsizlik adasıdır. Bu da böyük sərvətdir və Azərbaycan xalqı bunu yaxşı bilir. Çünkü biz müstəqilliyyimizin ilk illərində çətin

günler yaşamışdıq. Azərbaycanda bütün azadlıqlar təmin edilir. Azərbaycan demokratik ölkədir. Azərbaycanda insanlar azad yaşayırlar. Azərbaycanda bütün xalqların, bütün konfessiyaların nümayəndələri bir ailə kimi yaşayırlar. Bu da dünyada bir nümunədir və bunu təkcə mən yox, bir çoxları, yəni bu məssələ ilə yaxından məşğul olan ekspertlər, siyasetçilər, dövlət xadimləri, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri qeyd edirlər. Bu unikal ab-hava bu gün ölkəmizi gücləndirir. Bax bu gün dardığum Şuşa şəhərinin mərkəzində bunu

bir daha demək istəyirəm ki, Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların qanı, canı bahasına biz bu gün bura- da dayanmışıq. Bu, böyük sərvət- dir. Amma elə ölkələr var ki, orada milli, dini zəmində qarşılurmalar baş verir, toqquşmalar baş verir. Elə ölkələr var ki, orada heç bir başqa xalqın nümayəndəsi yaşaya bilmir, elə Ermənistəni misal göstərək. Əhalisinin 99,9 faizi ermənilərdən ibarət Ermənistən bax bu rəqəmlə faktiki olaraq öz faşist siyasetini göstərir. Ancaq vaxt var idi indiki Ermənistənin əhalisinin əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil edirdi, digər millətlərin nümayəndələri təş- kil edirdi. İndi Avropanın bəzi ölkələrində, Ermənistana böyük rəğ- bətlə yanaşan ölkələrdə islamofobi- ya baş alıb gedir, qanunlar qəbul edilir, dinimizə qarşı çirkin əməllər törədir, "Qurani-Kərim" yandırılır və buna da bigənə yanaşırlar. Yəni mən bu sözləri söyləməklə bir daha demək istəyirəm ki, bizdə mövcud olan ab-hava unikaldır. Bu, bizim həyat tərzimizdir və eyni zamanda bu, bizim siyasetimizdir, bu, bizim gücümüzdür. Bu gün belədir, bun- dan sonra da belə olacaq. Ancaq be- lə olan halda, biz bundan sonra da rahat yaşaya bilərik, öz gələcəyimi- zi özümüz qura bilərik.

Ölkəmizin beynəlxalq nüfuzu, görün, ne qədər yüksəlib. Bu gün beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycanın hörməti artır. Qoşulmama Hərəkatı kimi dünyanın ikinci beynəlxalq təsisatına 4 ilə yaxın biz rəhbərlik edirik və ümumi rəyə görə, ləyaqətlə rəhbərlik edirik. Əgər belə olmasayıdı, bizim sədrlik müdətəmiz 120 ölkənin yekdil səsi ilə daha bir il uzadılmazdı. Bu gün Avropa üçün Azərbaycan çox önəmlili ölkəyə çevrilib. Biz Avropa İttifaqı-

na üzv ölkələrin üçdəbiri - doqquz ölkə ilə strateji tərəfdasıq. Yəni beynəlxalq mövqelərimiz kifayət qədər güclüdür. Biz beynəlxalq müstəvidə bizə lazım olan bütün sənədləri, qətnamələri qəbul etdirə bilmişik və bu, ikinci Qarabağ müharibəsinin uğurla aparılması üçündə öz rolunu oynamışdır. Çünkü biz həqiqəti sübut etmişik. Biz yalnız həqiqəti sübut etməyə çalışırdıq və ona nail olduq ki, bu, bizim torpağıımızdır. Bax durduğum torpaq Azərbaycan torpağıdır. Biz beynəlxalq təşkilatlar çərvivəsində fəal işimizlə bu hüquqi və siyasi bazanı yarada bilmisik.

İqtisadi inkişafa göldikdə, son 20 ildə dünya miqyasında Azərbaycan qədər sürətlə inkişaf edən ikinçi ölkə yoxdur. İqtisadiyyatımız 3 dəfədən çox artmışdır. Bizim valyuta ehtiyatlarımız 65 milyard dollara çatıb, xarici borcumuz 6 milyard dollardan bir qədər çoxdur. Yəni bizim valyuta ehtiyatlarımız xarici borcu təxminən 10 dəfə üstələyir. Xarici borc isə ümumi daxili məhsulumuzun cəmi 9-10 faizini təşkil edir. Bizə bəzən dərs verməyə can atan bəzi ölkələrdə bu, 100 faizdir, bəlkə də çox. Yəni bu, nəyi göstərir? Onu göstərir ki, biz heç kimdən asılı deyilik, biz heç kimin işinə qarışmırıq. Amma heç kimə imkan vermirik və verməyəcəyik ki, öz burnunu bizim işimizə sunsun, istər siyasi məsələlər olsun, istər Azərbaycan-Ermənistən məsələləri olsun, istər Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Qarabağ olsun. Heç kimə imkan vermemişik və verməyəcəyik, bunu təmin etmək üçün iradəmiz də yerindədir, gücümüz də yerindədir.

Bununla paralel olaraq, son 20 il ərzində Ulu Öndərin yolu ilə ge-

dərək sosial sahədə böyük irəliləyiş olub, maaşlar, pensiyalar müntəzəm olaraq qaldırılır, keçmiş məcburi köçkünlər üçün şəhərciliklər salınıb, 300 mindən çox keçmiş məcburi köçküñ yeni evlərlə, mənzillərlə təmin edilib. İndi isə onlar üçün biz, bax Şuşada, Ağdamda, Füzulidə, Zəngilanda, Qubadlıda, Cəbrayılda, Kəlbəcərdə, Laçında, Xocavənddə, Hadrutda, Ağalıda, Talışda, Suqovuşanda evlər inşa edirik və inşa edəcəyik. Mən qeyd etdiyim kimi, son günləri Qarabağda və Zəngəzurda keçirmişəm, bizim siyasetimizin, qəbul edilmiş qərarların təzahürləri artıq hər yerdə görünür. Bu, böyük xoşbəxtlidir. Müharibədən cəmi iki il yarımdən sonra artıq biz keçmiş köçkünlərimizi iki kəndə qaytarmışıq. Qeyd etdiyim kimi, 10 kəndin bünövrəsi, bax bu son günlərdə qoyulubdur. Bütün şəhərlərin Baş planları tərtib edilib və bütün şəhərlərdə indi genişmiqyaslı inşaat işləri aparılır.

Biz müasir texnologiyalara böyük önem verərək, Azərbaycanda yüksək texnologiyaların inkişafını hesablanmış çox düzgün addımlar atmışıq. Burada həm kadr potensialı məsələləri, eyni zamanda bizim investisiyalarımız, sərmayələrimiz - biz indi kosmik dövlətə çevrildik. Azərbaycanda kosmik sənayenin inkişafının çox böyük potensialı var və gələcək də möhz bu istiqamətdə inkişaf edəcək. Hər şeyi bundan sonra texnologiyalar həll edəcək. Biz həm texnologiyaları gotiririk. Azərbaycanda tətbiq etməliyik, həm də elə güclü kadr potensialı yaranmalıdır ki, biz özümüz bu texnologiyaların müəllifləri olaq.

ok
r-

həm təchizat, həm döyüş qabiliyyəti nöqtəyi-nəzərdən. Bizim ordumuz döyüşüb, bizim ordumuz öz gücünü paradda yox, döyüş meydanda göstərib. 44 gün ərzində bir nəfər də olsun geri addım atmayıb, bir nəfər də olsun fərari olmayıb. Bizim ordumuz budur. Bizim xalqımız budur. Çünkü ordu xalqın bir hissəsidir. Orduda xidmət edən xalqın övladlarıdır, bizim yetişdirdiyimiz uşaqlardır. Biz belə gözəl uşaqlar yetişdirmişik ki, onlar düşməni burada, Şuşada əliyalın məğlub edib, düşməni torpaqlarımızdan çıxarıb, bizim qürur rəmzimiz olan bayraqımızı, bax bu binaya və azad edilmiş bütün başqa torpaqlarda qaldırıb. Ordu quruculuğu bu gün lazımı səviyyədə təmin edilir və bundan sonra da təmin ediləcəkdir.

bundan sonra da təmİN ediləcəkdir. İkinci Qarabağ mühəribəsindəki Qələbə isə bizim tarixi uğuru-muzdur, tarixi Zəfərimizdir. Bu Zəfər Azərbaycan durduqca qala-caq, bizim qəlbimizdə, yaddaşımızda, kitablarda, əsərlərdə. Bu, qəh-rəmanlıq dastanıdır. Bu, misli gö-rünməmiş qəhrəmanlıqdır. Ermə-nistan 30 il ərzində öz himayədar-larının dəstəyi ilə bu torpaqları bi-zə verməmək üçün gecə-gündüz əlləşirdi. Həm coğrafi relyefə arxa-lanırdı, 5, 6, bəzən 7 xətt müdafiə istehkam qurğularına arxalanırdı və himayədarlarına arxalanırdı. Hesab edirdi ki, biz bu vəziyyətlə barışa-cağıq. Amma mən deyirdim ki, yox, barışmayacağıq. Deyirdim bu-nu, gərək məni eşidəydi lər. Deyir-dim ki, gec-tez gələcəyik, bir tə-piklə düşməni qovacağıq, öz bayra-ğımızı qaldıracağıq və öz doğma torpaqlarımızda yaşayacağıq. İkinci Qarabağ mühəribəsi bütün dünyaya Azərbaycan xalqının əyilməz ruhu-nu göstərdi. Bizi qabağa aparan məhz bu idi.

Qeyd etdiyim kimi, Qarabağ azad görmək Heydər Əliyevin və bütün dünya azərbaycanlılarının əsas arzusu idi. Biz bu arzunu, Azərbaycan xalqının arzusunu yeri-nə yetirdik. 2020-ci il 8 noyabr tarixdə əbədi qalacaq. O gün mənə, bax bu meydandan Şuşanın azadlığı ilə bağlı hərbi raport veriləndən sonra, bu binanın üstüne bayraqımız qaldırıldından sonra atamın məzarını ziyarət etdim və ürəyimdə dedim ki, "Tapşırıq yerinə yetirildi. Məruzə edir Ali Baş Komandan İlham Əliyev!" Ondan sonra Şəhidlər xiyabanını ziyarət etdim, şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əydim, ürəyimdə dedim ki, qanınız verdə qalmadı.

Bu gün Ulu Öndərin əziz xatirəsinə hörmət edərək biz, bax bu Zəfərə, bu Qələbəyə hər zaman la-yiq olmalıdır, hər birimiz, hər bir yerde. Bu Zəfər, eyni zamanda hər birimizin üzərinə əlavə məsuliyyət qoyur. Biz bu Zəfərə layiq olmalıyıq. Əminəm ki, belə də olacaq.

Bu gün Qarabağ dirçelir, Zəngəzur dirçelir, biz öz doğma torpaqlarımızda qururuq, yaradırıq. Qarabağın və Zəngəzurun bərpası missiyasını da uğurla icra edəcəyik. Necə ki Ulu Öndərin vəsiyyətini yerinə yetirərk öz doğma torpaqlarımızı azad etdik, ərazi bütövlüyüümüzü bərpa etdik, aprelin 23-də Azərbaycan-Ermənistan sərhədin də sərhəd-buraxılış məntəqəsini qurduq, orada Azərbaycan bayraqını qaldırıq, ərazi bütövlüyüümüzü tam bərpa etdik, eləcə də mülki missiyamızı - bu gözəl diyarın bərpası missiyasını da şərəflə yerinə

Men əminəm ki, bu gün atamın
ruhu şaddır, bu gün bizim bütün əc-
dadlarımızın ruhu şaddır. Biz elə
etməliyik ki, öz fəaliyyətimizlə
daim onların ruhunu şad edək.

n Esq olsun Azərbaycan xalqına!
- Yasasın Azərbaycan!